

Sporten en Bewegen in Venray

Kadernota 2008 - 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Opzet nota en leeswijzer	5

DEEL 1 KADERNOTA

2. Analyse van trends en ontwikkelingen	9
2.1 Landelijk beeld	9
2.2 Provinciaal beeld	10
2.3 Lokaal beeld	11
3. De huidige plek van sportbeleid binnen de gemeente Venray	13
3.1 Huidig sportbeleid	13
3.2 Strategische visie, ontwikkelingsperspectief, collegeprogramma	13
3.3 Huidige relatie sport met andere beleidsterreinen	14
3.3.1 Sport als doel	14
3.3.2 Sport als middel	14
3.3.3 Randvoorwaardelijk beleid	15
3.4 Samenvattend	16
4. Nieuwe visie op en doelen van het Venrays sportbeleid	17
4.1 De Venrayse visie op sport	17
4.2 Tactische doelen van het Venrays sportbeleid	17

DEEL 2 AANZET VOOR HET UITVOERINGSPROGRAMMA

5. Een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen	23
5.1 Een groeiend deel van de Venrayse bevolking sport en/of beweegt actief	23
5.2 Meer samenwerking tussen de bij sport betrokken partners	26
5.3 Verenigingen worden ondersteund bij het inspelen op veranderingen en ontwikkelingen	27
5.4 Beheer op orde	27
6. Voorlopige planning uitvoeringsprogramma en financiële consequenties	29
6.1 Overzicht actoren en planning	29
6.2 Overzicht financiële consequenties	31

BIJLAGEN

Bijlage 1 Externe trends en ontwikkelingen
Bijlage 2 Landelijk sportbeleid
Bijlage 3 Provinciaal sportbeleid
Bijlage 4 Verslag bijeenkomst sport 26-9
Bijlage 5 Plan van aanpak Vereniging van de Toekomst
Bijlage 6 Subsidiëring 2007

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sport is een belangrijk verbindend element in de maatschappij. Sporten is voor jong en oud, voor mensen van verschillende achtergronden en met uiteenlopende sportbehoeften. Sport heeft duidelijke raakvlakken met gezondheid, welzijn, onderwijs, veiligheid, ontspanning en plezier, maar is op nog veel meer terreinen duidelijk aanwezig. Om de functies van sport optimaal te kunnen inzetten, moet gewerkt worden vanuit een integrale aanpak.

Sport is op de dag van vandaag meer dan een vorm van vrijetijdsbesteding. Steeds meer wordt sport ingezet als middel bij de aanpak van maatschappelijke thema's. Daardoor komt sport steeds hoger op de politieke agenda te staan. Binnen het landelijke en provinciale beleid krijgen de gemeenten een steeds grotere rol bij de formulering en de uitvoering van het sportbeleid.

In de strategische visie en het ontwikkelingsperspectief is dit ook onderkend. In het collegeprogramma 2006-2010 "Doorontwikkelen en meedoen" heeft sport op de volgende wijze een plek gekregen: *"Sport draagt bij aan ontspanning, gezondheid, integratie en sociale cohesie. We zullen sport meer inzetten als middel om maatschappelijke doelen rond jeugd, jongeren, ouderen, mensen met beperkingen en mensen met achterstanden in de samenleving te bereiken. We zullen daarbij samenwerking tussen sportorganisaties/verenigingen, onderling en met andere maatschappelijke organisaties, stimuleren. Wij zullen, mede in directe relatie tot de prestatievelden uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, beleid ontwikkelen gericht op de maatschappelijke functie van sport. Dat beleid zal ook aansluiten bij het integrale accommodatiebeleid en het vrijwilligersbeleid".*

Deze nota zal, gezien de in het collegeprogramma geformuleerde opdracht, met name richting geven aan de bijdrage die sport kan leveren bij de aanpak van maatschappelijke thema's. Thema's zoals gezondheid, leefbaarheid, sociale cohesie, jongerenparticipatie en participatie van kwetsbare doelgroepen zoals minderheden en gehandicapten. Hoewel bij sport vaak wordt gedacht aan bewegende sport, met name vanuit het gezondheidsperspectief, geldt dit natuurlijk niet voor alle sporten. Ook niet-bewegende sporten zijn belangrijk in het kader van deze sportnota, juist in relatie met thema's als participatie, leefbaarheid en sociale cohesie.

Geen sport in Venray zonder sportverenigingen en de inzet van vele vrijwilligers binnen deze verenigingen. Bij de totstandkoming van deze nota is daarom ook goed geluisterd naar de Venrayse verenigingen en andere betrokkenen bij het sportbeleid. Niet alleen om te horen waar knelpunten liggen, maar ook om samen te zoeken naar oplossingen voor geconstateerde knelpunten.

1.2 Opzet nota en leeswijzer

De nota bestaat uit 2 delen. In het eerste deel wordt toegewerkt naar het formuleren van een Venrayse visie op sport met daaraan gekoppelde doelen die we willen bereiken. Om daartoe te komen wordt eerst in hoofdstuk 2 ingegaan op de trends en ontwikkelingen op het terrein van sport en bewegen. Via landelijke trends en ontwikkelingen, provinciale trends en ontwikkelingen komen we terecht bij de lokale trends en ontwikkelingen. Hoofdstuk 3 gaat over de huidige plek

van sport binnen de Gemeente Venray. Daarbij wordt het huidige sportbeleid belicht, maar ook de relatie van sport met andere beleidsterreinen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar sport als doel, sport als middel en beleidsterreinen die weer ondersteunend zijn aan sportbeleid. Op basis van de analyses in hoofdstuk 2 en 3 wordt in hoofdstuk 4 onze visie op sport geformuleerd met daaraan gekoppeld de doelen die we ons stellen om deze visie te bereiken.

Deel 2 geeft een eerste aanzet voor het uitvoeringsprogramma. In hoofdstuk 5 wordt per geformuleerd doel ingegaan op de vervolgacties die uit deze kadernota voortvloeien: een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen. Daarbij zal per geformuleerd doel eerst worden aangegeven wat er op dit moment al allemaal is. Vervolgens zal aangegeven worden hoe we hiermee vanuit het nieuwe beleid verder gaan en welke nieuwe plannen of ideeën de komende periode opgepakt gaan worden. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 deel 2 afgesloten met een schematisch overzicht van de actiepunten, de planning daarvan en een eerste kostenraming.

Deel 1 Kadernota

2. Analyse van trends en ontwikkelingen

2.1 Landelijk beeld

Zowel bij het ministerie van VWS, als de provincies en andere gemeenten, wordt inmiddels erkend dat bewegen en sporten niet alleen gezond is voor lichaam en geest, maar dat sport vooral ook ingezet kan worden voor het bereiken van maatschappelijke doelen.

In bijlage 1 wordt uitvoerig ingegaan op externe trends en ontwikkelingen¹. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen demografische en sociaal-maatschappelijke trends. De belangrijkste conclusies naar aanleiding van deze analyse zijn:

1. Vergrijzing en ontgroening betekenen voor de sport dat (ook) andere doelgroepen dan de jeugd interessant worden.
2. De belangstelling voor het lichamelijke is toegenomen en daarmee ook de belangstelling voor lichamelijk inspannende activiteiten.
3. Sport lijkt daarnaast tegemoet te komen aan een (groeierende) behoefte aan spanning en avontuur.
4. Sportstimulering moet ook inspelen op de behoefte aan flexibilisering door een flexibel en vernieuwd aanbod.
5. Onder invloed van onder meer individualisering en toenemende commerciële concurrentie is het steeds minder vanzelfsprekend dat de hedendaagse 'sportconsument' zich tot de sportvereniging bij hem of haar in de buurt zal wenden om in die behoefte te voorzien. De traditionele sportvereniging die zich dan ook uitsluitend richt op jeugd en wedstrijdsport krijgt het moeilijk. Bezinning op de gevolgen en mogelijkheden van die trends en ontwikkelingen voor de sport is onontkoombaar voor de vereniging die ook in de toekomst wil blijven functioneren.
6. Er is steeds meer aandacht voor clustering en multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties. Als deze fysieke samenwerking wordt gecombineerd met een inhoudelijke samenwerking is er daadwerkelijk sprake van meerwaarde. De Brede School kan een belangrijke schakel vormen binnen een multifunctionele omgeving.
7. Sport maakt integraal onderdeel uit van de maatschappij. Daarbij is sport steeds minder een afgebakend terrein: de samenwerking met andere partijen in de samenleving wordt hechter. Dit betekent dat ontwikkelingen in andere maatschappelijke sectoren ook voor de sport consequenties hebben. Sport wordt vrijblijvender, grootschaliger en commerciëler. Dit vraagt om een integraal gemeentelijk beleid en om een (gemeentelijke) visie ten aanzien van die andere partners.

Naast deze meer beschrijvende analyse, zijn er ook een aantal cijfermatige gegevens² van belang die enerzijds bovenstaande analyse onderbouwen en anderzijds het belang van een goed sportbeleid zichtbaar maken:

- Vrouwen hebben hun achterstand bij het sporten qua deelname ingelopen;
- Sportdeelname door allochtonen loopt 10% achter bij de autochtone bevolking;

¹ Informatie van het Huis voor de Sport Limburg

² Informatie van het Huis voor de Sport Limburg en het ministerie van VWS

- Maar een fractie van mensen met een beperking sport;
- Ruim 40% van de bevolking beweegt onvoldoende;
- Bij 70% van de scholen in het primair onderwijs wordt onvoldoende aan sport gedaan;
- Bij het voortgezet onderwijs is dit percentage 50%;
- Jongeren onder de 18 jaar bewegen te weinig.

De gesignaleerde trends en ontwikkelingen zijn op landelijk niveau vertaald in de sportnota "Tijd voor sport: bewegen, meedoen, presteren" en de vertaling die deze nota heeft gekregen in het Uitvoeringsprogramma 2006-2010 "Samen voor sport". Binnen het rijksbeleid zijn tot pijlers van het nieuwe sportbeleid benoemd:

1. Bewegen: het verbeteren van de gezondheid;
2. Meedoen: het vergroten van de maatschappelijke samenhang;
3. Presteren: het stimuleren van topsport, als bron van nationale trots en uitstraling.

Een verdere uitwerking van deze pijlers is opgenomen in bijlage 2 "Landelijk sportbeleid".

Bestuursakkoord rijk en gemeenten "SAMEN AAN DE SLAG"

Uit het recent (juni 2007) gesloten bestuursakkoord rijk en gemeenten blijkt dat het rijk wil investeren in combinatiefuncties voor onderwijs, sport, cultuur en buitenschoolse opvang. Er komen landelijk ook extra middelen beschikbaar om dit te stimuleren³. Welke (financiële) mogelijkheden dit eventueel biedt voor de Gemeente Venray zal duidelijk moeten worden uit de nadere afspraken die op landelijk niveau over dit onderwerp nog moeten worden gemaakt.

2.2 Provinciaal beeld

Het beleid van de provincie Limburg volgt het landelijk beleid. In bijlage 3 wordt een samenvatting⁴ gegeven van de Sportnota Provincie Limburg 2006-2008 "Sport verlegt grenzen in Limburg".

De provinciale sportnota zet vooral sterk in op de breedtesport en gebruikt topsport als stimulans hiervoor. Breedtesport is alle sport die niet op top(sport)niveau wordt beoefend⁵. Plezier en ontspanning staan daarbij voorop. Competitie kan, maar hoeft geen onderdeel van breedtesport te zijn.

Vanuit de breedtesport is er bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals jeugd, mensen met een functiebeperking, ouderen en minderheden. Daarnaast wordt aangestuurd op innovatie van een meer op de vraag gericht sportaanbod. Specifiek voor de jeugdige inwoners stimuleert de provincie een betere aansluiting tussen school, naschoolse/buitenschoolse vrijetijdsbesteding en de thuissituatie. Samenwerking met sportverenigingen is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

In opdracht van de provincie Limburg biedt het Huis voor de Sport Limburg ondersteuning aan zowel verenigingen als gemeenten. Bij het ontwikkelen van sportbeleid, het gebruik maken van provinciale subsidies, het zoeken van ondersteuning bij initiatieven, vragen of knelpunten, is het Huis voor de Sport het kennisinstituut binnen de provincie Limburg waar verenigingen en gemeenten terecht kunnen.

Nu recent vast is komen te staan dat Limburgers gemiddeld minder bewegen dan de rest van Nederland en daarnaast blijkt dat in veel Limburgse regio's ook nog eens de gezondheid achterblijft bij het Nederlands gemiddelde, heeft de provincie een ambitieus plan gelanceerd. Dit moet er toe

³ Zie ook begroting 2008 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

⁴ Informatie van het Huis voor de Sport Limburg

⁵ Definitie Ministerie van VWS welke ook in de provinciale sportnota wordt gebruikt

leiden dat veel meer Limburgers voldoende gaan sporten en bewegen. Om dit te bereiken, wil de provincie in 2017 een vijftigtal grote sport- en cultuurcomplexen hebben waar (school-)jeugd en volwassenen de hele dag door bezig kunnen zijn met tientallen takken van sport. Om dit te begeleiden, moeten ook nog eens 300 professionele sport- en spelleiders worden aangetrokken, die een deel van de dag in het basis- en voortgezet onderwijs werken en daarna in de naschoolse opvang, in buurtcentra of bij sportverenigingen. De mogelijkheden die dit plan biedt voor de gemeente Venray zullen we zoveel mogelijk benutten, zeker omdat onderdelen van het plan prima passen binnen het nieuwe sportbeleid dat later in de nota wordt geformuleerd.

2.3 Lokaal beeld

Cijfermatig gezien is er binnen de gemeente Venray niet zo heel veel bekend over sporten en bewegen. De cijfers die beschikbaar zijn, hebben veelal te maken met de sportverenigingen die we subsidiëren (zie bijlage 6), maar dit geeft geen totaalbeeld over sportend en bewegend Venray. Het is overigens niet waarschijnlijk dat het beeld in de gemeente Venray sterk zal afwijken van de landelijke en provinciale cijfers.

Om een kwalitatief beeld te krijgen van de verenigingen en om een beeld te krijgen van de zaken die de verenigingen bezighouden, zijn er vele gesprekken gevoerd met individuele verenigingen, bepaalde sporttakken of een combinatie van verenigingen (uit verschillende sporttakken). Deze ronde van gesprekken is afgesloten met een discussieavond waarvoor alle Venrayse sportverenigingen zijn uitgenodigd. De verzamelde informatie geeft het volgende kwalitatieve beeld van en door de Venrayse sportverenigingen:

- Kwalitatief goede verenigingen.
- Een groot aanbod aan verenigingen.
- Er is een grote verscheidenheid aan sporttakken aanwezig in Venray.
- De vrijwilligers zijn de dragers van sport in Venray.
- De rol van de gemeente is tot op heden beperkt.
- Verenigingen vragen van de gemeente vooral om sport aantrekkelijker te maken en om de verenigingen bij de uitvoering een centrale rol te geven.
- Verenigingen zijn zich zeer goed bewust van de maatschappelijke functie die sport kan en moet vervullen.

Tijdens de discussieavond is aan de aanwezige verenigingen gevraagd om de belangrijkste knel- en aandachtspunten op het terrein van sport(beleid) te benoemen. Het verslag van deze avond is opgenomen in bijlage 4. De top 5 van geconstateerde knel- en aandachtspunten is:

- 1) Voldoende kader/vrijwilligers.
- 2) Financiën in brede zin, met als onderdeel daarvan het gemeentelijk subsidiebeleid.
- 3) Accommodaties.
- 4) Wet- en regelgeving.
- 5) Ledenbehoud (met name jongeren vanaf 14-15 jaar) en de betrokkenheid bij de vereniging.

Wat verder nog van belang is bij het lokaal beeld, is de behoefte van veel verenigingen om zich op de een of andere manier te verenigen. Aan de ene kant om op die manier een goede gesprekspartner voor de gemeente te kunnen zijn op het terrein van sport. Aan de andere kant ook om van elkaars ervaringen en kennis te kunnen leren en profiteren.

Een speciaal punt van aandacht tot slot is de beschikbaarheid van voldoende en adequate sportaccommodaties en het komen tot een harmonisatie van het accommodatiebeleid. De beschikbaarheid van een sportaccommodatie is voor de meeste sportverenigingen een noodzakelijk vereiste om te kunnen bestaan. De gemeente Venray beschikt over voldoende en adequate buitensportaccommodaties, waarbij wel door de verenigingen aan de gemeente wordt gevraagd om te komen tot harmonisatie van het accommodatiebeleid. Bij de binnensportaccommodaties bestaan er verschillende knelpunten: er zijn onvoldoende en een aantal niet-adequate, accommodaties. De besluitvorming rondom de bouw van de derde sporthal zal een groot deel van deze knelpunten mee helpen oplossen. Waar knelpunten blijven bestaan, zal vanuit zowel het sport- als het nieuwe accommodatiebeleid bekeken worden of er een rol is voor de gemeente bij het oplossen van deze knelpunten.

3. De huidige plek van sportbeleid binnen de gemeente Venray

3.1 Huidig sportbeleid

Tot op heden heeft de focus binnen het Venrayse sportbeleid vooral gelegen bij accommodaties en subsidieverlening. Dit heeft ertoe geleid dat de sportaccommodaties binnen de gemeente goed op orde zijn. Waar knelpunten ontstaan, zoals bijvoorbeeld momenteel bij de beschikbaarheid van (kwalitatief) voldoende binnensportaccommodaties, wordt samen met betrokken partijen/verenigingen gezocht naar oplossingen.

Verder wordt door de Gemeente Venray volop gebruik gemaakt van stimuleringsregelingen zoals de breedtesportimpuls en recent nog de provinciale B(uurt)O(nderwijs)S(port)-impuls. Het doel van deze regelingen is om meer burgers te laten sporten waardoor gezondheid, sociale cohesie en/of integratie bevorderd wordt. Het nadeel van dergelijke regelingen is dat ze vrijwel altijd tijdelijk van aard zijn. Er komt dus altijd een moment waarop de gemeente moet besluiten "alleen" verder te gaan met trajecten die voort zijn gekomen uit dergelijke tijdelijke stimuleringsregelingen. Dit geldt bijvoorbeeld momenteel voor de breedtesportimpuls.

Hoewel er binnen de Gemeente Venray van alles gebeurt op het terrein van sport en bewegen, ontbreekt een duidelijk sportbeleid. Dit hoeft niet altijd een belemmering te zijn, maar maakt het wél lastig om keuzes te maken voor wat we belangrijk vinden op het terrein van sport: waar werken we aan mee, waaraan juist niet, hoe toetsen wij dit aan de hand van welke uitgangspunten en criteria, wat betekent ons beleid voor subsidiëring en accommodaties? Allemaal vragen die we nu vaak niet expliciet kunnen beantwoorden, wat vaak ook weer onduidelijkheid schept richting burgers en verenigingen. In de komende hoofdstukken zullen we de richting van wat we als gemeente willen met het sportbeleid aangeven.

3.2 Strategische visie, ontwikkelingsperspectief, collegeprogramma

In de strategische visie van de Gemeente Venray wordt sport benoemd als middel, bijvoorbeeld onder de thema's Venray zorgt voor elkaar en Venray is levendig. Daarbij wordt ook de verbinding gelegd naar vrijwilligers als cement van de samenleving. In het ontwikkelingsperspectief wordt dit verder uitgewerkt door sport te benoemen als een van de basisvoorzieningen waarin de gemeente in elk geval wil voorzien, afgestemd op dorpen en wijken dan wel een clustering daarvan. Op deze wijze wil de gemeente bijdragen aan het behouden van levensvatbare dorpen en wijken en de sociale cohesie ondersteunen.

In het collegeprogramma 2006-2010 wordt dit verder geconcretiseerd door te stellen: *"Sport draagt bij aan ontspanning, gezondheid, integratie en sociale cohesie. We zullen sport meer inzetten als middel om maatschappelijke doelen rond jeugd, jongeren, ouderen, mensen met beperkingen en mensen met achterstanden in de samenleving te bereiken. We zullen daarbij samenwerking tussen sportorganisaties/verenigingen, onderling en met andere maatschappelijke organisaties, stimuleren. Wij zullen, mede in directe relatie tot de prestatievelden uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, beleid ontwikkelen gericht op de maatschappelijke functie van sport. Dat beleid zal ook aansluiten bij het integrale accommodatiebeleid en het vrijwilligersbeleid".*

Deze nota zal antwoord geven op wat de Gemeente Venray ziet als de maatschappelijke functie van sport. Vervolgens wordt dit vertaald in doelen die we daarmee willen bereiken. Maar eerst gaan we in op de relatie van sport met andere beleidsterreinen en instrumenten.

3.3 Huidige relatie sport met andere beleidsterreinen

Sport heeft raakvlakken met veel beleidsterreinen. De wijze waarop sport andere beleidsterreinen raakt is divers. Dit komt doordat sport een doel op zich kan zijn (prestatief sporten/topsport, ontspanning) en anderzijds sport ook een middel is dat als instrument binnen andere beleidsterreinen ingezet wordt. Daarnaast zijn er beleidsterreinen die weer ondersteunend zijn aan sport. In deze paragraaf zullen we kort ingaan op de huidige relatie van sport met andere beleidsterreinen, waarbij de hiervoor genoemde onderverdeling wordt aangehouden.

3.3.1 Sport als doel

Bij sport als doel moet aan de ene kant gedacht worden aan prestatief sporten (topsport) en aan de andere kant sport als ontspanning (mensen die sporten en/ of bewegen gewoon leuk vinden om te doen). Op het terrein van prestatief sporten heeft de gemeente Venray tot op heden geen beleid ontwikkeld. De keuze van prestatief sporten is een keuze die aan verenigingen dan wel individuele sporters wordt gelaten, waarbij er een belangrijke rol is voor de nationale bonden.

Hoewel de gemeente Venray als het gaat om sporten/bewegen als ontspanning geen expliciet beleid heeft ontwikkeld, is de gemeente Venray wel op dit terrein actief als het gaat om het creëren van randvoorwaarden. Denk bijvoorbeeld aan het meewerken aan of stimuleren van de aanleg van wandelpaden/-routes, fietspaden/-routes, ruiterspaden en jeu de boules banen. Allemaal zaken die het mede mogelijk maken dat inwoners kunnen bewegen op het moment dat zij dat willen.

3.3.2 Sport als middel

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Het centrale thema binnen de WMO is meedoen. In de kadernota WMO, die in het voorjaar van 2007 door de gemeenteraad is vastgesteld, is sport als een van de beleidsterreinen benoemd die binnen de WMO verder uitgewerkt moeten worden. Sport moet ook hier gezien worden als een middel dat kan bijdragen aan de doelen die met de WMO worden nagestreefd, met name op het terrein van gezondheid en het participeren binnen de samenleving. Veel van de beleidsterreinen die hierna aan de orde komen hebben ook weer nauw te maken met de WMO of vallen binnen de reikwijdte van de WMO. Voor de overzichtelijkheid is er toch voor gekozen om de huidige relatie tussen sport en de verschillende beleidsterreinen apart te benoemen.

Gezondheidsbeleid

Binnen het huidige gezondheidsbeleid wordt sport nog niet echt gezien als een instrument dat ingezet kan worden. Wel is bijvoorbeeld een project als "Kies voor hart en sport" vooral gericht op het bewust maken van jeugd van gezonde voeding en gezonde leefstijl. Binnen het nieuwe gezondheidsbeleid dat momenteel wordt opgesteld zal sport en bewegen expliciet een plek krijgen. Hier wordt ook landelijk op aangestuurd, omdat "voeding en beweging" als belangrijkste instrument wordt gezien binnen het preventief gezondheidsbeleid.

Beleid gericht op doelgroepen: gehandicaptenbeleid, ouderenbeleid, minderhedenbeleid, jeugd- en jongerenbeleid

Vanuit het meer thematisch beleid ontstaan er allerlei initiatieven die de ene keer breed van opzet zijn waardoor allerlei doelgroepen daarvan kunnen profiteren (bijvoorbeeld wijkgericht sporten)

terwijl ze de andere keer meer gericht zijn op een bepaalde doelgroep. "Kies voor Hart en Sport" en "Jeugdsportkennismaking" zijn gericht op jongeren; "Meer bewegen voor ouderen" is erop gericht ouderen meer te laten sporten; "Iedereen kan sporten", het regionale project in het kader van de provinciale BOS-impuls, richt zich in de regio Noord-Limburg op het vergroten van de sportparticipatie binnen de doelgroep jongeren tussen 4 en 19 jaar met een beperking. Ook binnen het beleid ten aanzien van doelgroepen zoals we dat tot op heden hebben gehad, geldt dat er voor sport niet of nauwelijks aandacht is. Zoals hiervoor aangegeven betekent dat overigens niet dat er op uitvoerend niveau niets gebeurt, integendeel zelfs.

3.3.3 Randvoorwaardelijk beleid

Vrijwilligersbeleid

De gemeente Venray beschikt op het moment van schrijven van deze nota niet over een vrijwilligersbeleid. Wel wordt het vrijwilligersbeleid als eerste beleidsterrein vanuit de kadernota WMO opgepakt. Omdat het vinden van voldoende vrijwilligers door de sportverenigingen wordt genoemd als een van de belangrijkste knelpunten, verdient de relatie vrijwilligersbeleid - sportbeleid bijzondere aandacht.

Minimabeleid

In Nederland is het Jeugdsportfonds een steeds bekender fenomeen, wat door zowel het Rijk als de provincie gestimuleerd wordt. Voor gezinnen met een laag inkomen blijkt geldgebrek vaak een knelpunt te zijn om kinderen te laten sporten. De gemeente Venray kent tot op heden nog geen Jeugdsportfonds. Wel is het voor gezinnen met een laag inkomen mogelijk om een bijdrage van de gemeente te ontvangen voor kosten die gemaakt worden in het kader van sociale, culturele of sportactiviteiten.

Evenementenbeleid

De helft van de evenementen die binnen de gemeente Venray worden georganiseerd, zijn evenementen op het terrein van sport. Recent is het nieuwe evenementenbeleid vastgesteld. Ook binnen dit nieuwe beleid is de plaats van sport bewaard gebleven. Tussen het sportbeleid en het evenementenbeleid zal goed bepaald moeten worden wanneer het primaat ligt bij sport en wanneer bij evenementen. Sport zal het voortouw nemen als een sportevenement bijdraagt aan de doelen uit het volgend hoofdstuk. Het evenementenbeleid wordt bepalend als een evenement om andere redenen georganiseerd wordt, bijvoorbeeld als het veel meer gaat om de promotie en/of uitstraling van de gemeente Venray.

Accommodatiebeleid

Tegelijkertijd met het opstellen van deze beleidsnota wordt er ook gewerkt aan het opstellen van het nieuwe accommodatiebeleid. Het nieuwe accommodatiebeleid zal ondersteunend zijn aan het inhoudelijk beleid, zoals bijvoorbeeld het sportbeleid.

Tot op heden heeft het de gemeente Venray aan een duidelijk accommodatiebeleid ontbroken. Het voornaamste gevolg van het ontbreken van accommodatiebeleid is, dat er bij knelpunten vaak per geval wordt gezocht naar maatwerkoplossingen, waardoor ook verschillen ontstaan. Dit is een knelpunt dat ook door de sportverenigingen is geconstateerd.

Hoewel er tot op heden geen accommodatiebeleid is, kunnen we binnen de gemeente Venray spreken van kwalitatief goede en kwantitatief voldoende buitensportaccommodaties. De sportverenigingen blijken goed in staat te zijn om de accommodaties op orde te houden. Dit geldt zowel voor de eind jaren '90 geprivatiseerde accommodaties als voor de accommodaties die al privaat eigendom waren (bijvoorbeeld de meeste tennisaccommodaties).

Bij de binnensportaccommodaties hoopt de gemeente door de bouw van de derde sporthal veel van de bestaande knelpunten op te lossen. Waar dit niet mogelijk is, zal in het licht van de doelen zoals ze in deze sportnota geformuleerd worden en binnen de mogelijkheden van het nieuwe accommodatiebeleid, gezocht worden naar oplossingen.

Subsidiebeleid

Het subsidiëren van sportverenigingen gebeurt op dit moment op een vrij traditionele wijze. Sportverenigingen kunnen in aanmerking komen voor een waarderingssubsidie die gebaseerd is op het aantal jeugdleden binnen de vereniging. Daarnaast is er incidenteel subsidieverlening mogelijk bij verbouw/nieuwbouw en eenmalige activiteiten. Aanvragen worden getoetst aan het gemeentelijk toetsingskader uit 2000. Eind 2006 heeft de Venrayse gemeenteraad de nieuwe kadernota subsidiebeleid vastgesteld. Binnen dit nieuwe subsidiebeleid wordt subsidiëring vooral als instrument ingezet, waarbij op basis van inhoudelijk beleid veel meer dan in het verleden aangegeven moet worden welke doelen nagestreefd worden en op welke wijze daarbij subsidiëring als instrument kan dienen. In de uitwerking van de doelen zal dit terugkomen.

Financieel beleid, bijvoorbeeld borg- of garantstelling

Deze instrumenten worden op dit moment op het gebied van sport door de gemeente niet of nauwelijks gebruikt. Willen we dit wel mogelijk maken, dan zullen allereerst financiële kaders open vastgesteld moeten worden.

3.4 Samenvattend

De belangrijkste conclusie uit de hoofdstukken 2 (met name paragraaf 2.3) en 3 is, dat er al veel goede dingen gebeuren op het terrein van sport. Hoewel ook de gemeente Venray op onderdelen haar bijdrage heeft geleverd, moet het grootste compliment toch uitgedeeld worden aan de sportverenigingen zelf en dan vooral natuurlijk de vrijwilligers die uiteindelijk het sporten mogelijk maken. Het is goed om te kunnen constateren dat de "basis", de verenigingen en de vrijwilligers dus, stáát.

Betekent dit dat we rustig achterover kunnen gaan leunen en afwachten? Nee dus! Zoals uit de analyse van landelijke, provinciale en lokale trends en ontwikkelingen blijkt, staan we voor een periode waarin demografische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen een grote rol gaan spelen op het terrein van sporten en bewegen. Dit zal ook grote invloed hebben op het functioneren van sportverenigingen. Ook het feit dat sport steeds hoger op de politieke agenda komt, zowel landelijk als provinciaal, noodzaakt de gemeente om eigen beleid te ontwikkelen voor sport en bewegen.

Om hierin samenhang aan te brengen en om meer duidelijkheid voor onszelf en voor onze partners te creëren, zullen in het volgend hoofdstuk de gemeentelijke visie en de daarbij behorende doelen geformuleerd worden.

4. Visie op en doelen van het Venrays sportbeleid

4.1 De Venrayse visie op sport

Mede op basis van de hoofdstukken 2 en 3 komen we tot de volgende visie op sport:

Sport is zowel een doel als een middel. Een doel omdat we het belangrijk vinden dat zoveel mogelijk Venraynaren sporten en/of als vrijwilliger bij de sport betrokken zijn. Een middel omdat sport bijdraagt aan ontspanning, gezondheid, participatie en sociale cohesie en omdat we sport samen met onze partners gericht willen inzetten om doelen op deze terreinen te bereiken.

Deze visie vertalen we in het volgende strategische doel:

<p><i>Alle inwoners van de gemeente Venray moeten kunnen sporten op een verantwoorde wijze overeenkomstig eigen aanleg en mogelijkheden.</i></p>
--

In dit strategisch doel vinden we zowel sport als doel als sport als middel terug. Sport als doel omdat we ernaar streven iedere inwoner, jong – oud, allochtoon – autochtoon, rijk – arm, gehandicapt of niet, te laten sporten en/of bewegen. Sport als middel, omdat als we onze inwoners meer aan het sporten/bewegen krijgen, dit ook bijdraagt aan “hogere” doelen als een betere gezondheid en sociale cohesie en participatie.

Ook leiden de visie en het strategisch doel ertoe dat de gemeente samen met haar partners de juiste randvoorwaarden moeten creëren, om het “op een verantwoorde wijze kunnen sporten overeenkomstig eigen aanleg en mogelijkheden voor alle inwoners” mogelijk te maken.

De geformuleerde visie en het strategisch doel betekenen ook een keuze van de gemeente Venray voor breedtesport. We willen als gemeente Venray stimuleren en het mogelijk maken dat een zo groot mogelijk deel van onze bevolking in voldoende mate sport en/of beweegt. We kiezen dus bewust niet voor topsport, uitgezonderd op het moment dat topsport een impuls kan geven aan de breedtesport. Zoals al eerder aangegeven is topsport naar onze mening een keuze voor een individuele vereniging en/of sporter en hebben met name de nationale bonden hier een belangrijke rol bij. De gemeentelijke rol hierbij blijft zoals voorheen beperkt.

4.2 Tactische doelen van het Venrays sportbeleid

Om de geformuleerde visie en het strategisch doel wat meer handen en voeten te geven, is een vertaling naar tactische doelen noodzakelijk. Deze tactische doelen vormen tevens de speerpunten binnen het sportbeleid van de komende jaren. Deze speerpunten worden weer vertaald in een uitvoeringsprogramma. Een eerste aanzet voor het uitvoeringsprogramma is opgenomen in deel 2 van deze nota.

We formuleren een viertal tactische doelen:

1) *Een groeiend deel van de Venrayse bevolking sport en/of beweegt actief.*

Dit doel ligt het meest logisch in het verlengde van het strategische doel. In de ideale situatie sport en beweegt elke Venrayse burger voldoende. Hierdoor bereiken we letterlijk en figuurlijk een gezondere samenleving. Letterlijk, omdat sporten/bewegen de gezondheid bevordert. Figuurlijk,

omdat een groter deel van onze burgers actief meedoet in de samenleving. Overigens streeft niet alleen de gemeente dit doel na. Ook veel van de Venrayse sportverenigingen hebben tot doel om meer mensen binnen hun vereniging te laten sporten. Dit geeft de gemeente de ruimte om de beschikbare (en veelal schaarse) middelen waar nodig en mogelijk in te zetten voor bepaalde doelgroepen. Dit met als doel om belemmeringen om te gaan sporten weg te nemen.

Doelgroepen waarnaar onze speciale aandacht uitgaat, zijn:

- jeugd en jongeren;
- ouderen;
- mensen met een beperking;
- allochtonen en dan met name de allochtone jeugd.

Bij de laatste doelgroep wel de opmerking dat ze vaak ook weer onderdeel uitmaken van andere doelgroepen. Waar mogelijk worden allochtonen binnen de andere doelgroepen meegenomen. Alleen daar waar speciale aandacht nodig is, wordt gekeken of er extra activiteiten voor deze doelgroep nodig zijn.

2) Meer samenwerking tussen de bij sport betrokken partners.

Sportverenigingen zijn de belangrijkste partners bij het uitvoeren van sportbeleid. Gezien de beschreven trends en ontwikkelingen gaan ook andere partijen een steeds belangrijker rol spelen. Denk bijvoorbeeld aan het primair en voortgezet onderwijs, maar ook aan kinderopvangorganisaties, dorps- en wijkraden, de GGD of aan een dienstverlenende organisatie als het Huis voor de Sport. Allerlei partners die we bij het invulling geven aan onze visie en het bereiken van het strategisch doel hard nodig hebben.

Zowel door de gemeente als door de sportverenigingen is de behoefte uitgesproken om meer met elkaar samen te werken. Deze samenwerking geldt niet alleen voor de relatie gemeente - sportverenigingen, maar ook voor de verenigingen onderling. Verenigingen kunnen van elkaar leren en van elkaars ervaringen profiteren. Op dit moment zien we al een aantal mooie vormen van samenwerking ontstaan. Zo hebben de Venrayse tennisverenigingen de samenwerking opgezocht en hetzelfde geldt voor de Venrayse korfbalverenigingen. Verder hebben in het Brukske de basisscholen en een vijftal binnensportverenigingen de krachten gebundeld, waardoor kinderen tijdens de naschoolse uren kennis kunnen maken met sport. Ook bestaat binnen de gemeente Venray al langer de jeugdsportkennismaking, waaraan door veel sportverenigingen wordt deelgenomen.

De aanzet ligt er dus al en de behoefte is ook uitgesproken, dus staan de gemeente en haar partners voor de uitdaging om deze samenwerking verder uit te bouwen.

3) Verenigingen worden ondersteund bij het inspelen op veranderingen en ontwikkelingen.

Ontgroening, vergrijzing, verkleuring, individualisering, veranderende wet- en regelgeving: de samenleving verandert in een razend tempo. Tel daar de groeiende aandacht voor sport bij op en je komt op een punt dat het voor een sportvereniging, waar het werk gedaan wordt door een steeds kleiner aantal vrijwilligers, nauwelijks meer bij te houden of behapbaar is. Van de gemeente mag verwacht worden dat zij waar nodig ondersteuning voor verenigingen biedt of regelt, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de kennis en ervaring van het Huis voor de Sport.

4) Beheer op orde.

Hoewel wel als doel benoemd, is dit het eigenlijk niet. Het op orde krijgen van het beheer is een noodzakelijke randvoorwaarde om vervolgens de tactische doelen en het strategisch doel te

kunnen realiseren. Daarnaast is het op orde krijgen en houden van het beheer een continu proces, dat nu ook al aan de gang is. Met dit in het achterhoofd ten aanzien van dit "doel" het volgende. Op het terrein van sport spelen verschillende zaken die momenteel niet of niet goed geregeld zijn en waar zowel de gemeente als verenigingen last van hebben. Het betreft veelal zaken in de randvoorwaardelijke sfeer, zoals de wijze van subsidiëring en de rompslomp die dat voor verenigingen met zich meebrengt, de verschillen in hoe de gemeente tot op heden is omgegaan met sportaccommodaties en het ontbreken van financiële kaders, bijvoorbeeld als het gaat om garantstelling. Verenigingen vragen vooral om eenduidigheid en duidelijkheid. Hoewel dit niet in alle gevallen (op korte termijn) te realiseren is, streeft de gemeente naar zoveel mogelijk duidelijkheid en eenduidigheid.

Deel 2 Aanzet voor het uitvoeringsprogramma

5. Een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen

In deel 1 zijn we vanuit een analyse/ inventarisatie gekomen tot een Venrayse visie op sport met daaraan gekoppelde doelen. In deel 2 schetsen we per tactisch doel een eerste aanzet tot een uitvoeringsprogramma. Dit geeft in eerste aanzet de richting aan van de uitvoering van het Venrays sportbeleid. Per tactisch doel wordt eerst aangegeven wat er op dit moment al gebeurt. Vervolgens zal aangegeven worden hoe we hiermee vanuit het nieuwe beleid verder gaan en welke nieuwe plannen of ideeën de komende jaren opgepakt gaan worden. De verdere concretisering zal de komende jaren plaats gaan vinden.

5.1 Een groeiend deel van de Venrayse bevolking sport en/of beweegt actief

Huidige situatie

Onder dit doel vallen veel activiteiten die op dit moment op het terrein van sport en bewegen worden uitgevoerd. Vaak betreft het activiteiten gericht op bepaalde doelgroepen. We gaan hier kort op de verschillende projecten/activiteiten in.

- *Breedtesportimpuls.*
Hieronder vallen de projecten "Kies voor hart en sport" en "Wijkgericht sporten" (in Brukske en Landweert). De breedtesportimpuls betreft cofinanciering vanuit de gemeente met het Rijk. Deze regeling loopt tot 1 januari 2008. We moeten dus nu op basis van evaluatie en op basis van het nieuwe sportbeleid bekijken hoe we vanaf nu met de projecten van de breedtesportimpuls omgaan. De uitvoering van Kies voor hart en sport is neergelegd bij de GGD (hoofdaannemer). Voor wijkgericht sporten is dit Synthese.
- *Jeugdsport Kennismakingsdagen.*
Dit project richt zich erop om alle jeugd tussen 4 en 14 jaar te laten kennismaken met een groot aantal sportverenigingen. Kartrekkers van dit project zijn Rooyse VK en Red Stars. Aan de Jeugdsport Kennismakingsdagen wordt door veel Venrayse sportverenigingen medewerking verleend.
- *Buurt Onderwijs Sport (BOS)-impuls.*
Het project "Iedereen kan sporten" richt zich op het vergroten van de sportparticipatie binnen de doelgroep jongeren tussen 4 en 19 jaar met een beperking. De looptijd van het project is 2007-2010. Via een jaarlijkse evaluatie worden de resultaten van het project gevolgd. In het laatste projectjaar wordt een eindmeting verricht.
- *Meer Bewegen voor Ouderen.*
Dit project wordt namens de gemeente uitgevoerd door Synthese. Er wordt nu door 605 Venrayse senioren aan deelgenomen. In Venray kennen we fitness (samenwerking met de Sprank), gymnastiek, yoga, country en internationale dansen. Daarnaast worden sinds kort ook door tafeltennisvereniging Red Stars activiteiten voor senioren georganiseerd.
- *Subsidiëring.*
Op basis van de huidige Algemene Subsidieverordening en het daarop gebaseerde toetsingskader wordt er op een vrij traditionele wijze gesubsidieerd. De belangrijkste subsidievorm is de waarderingssubsidie op basis van het aantal jeugdleden van sportverenigingen. Daarnaast worden ook incidenteel activiteiten gesubsidieerd, onder andere de hiervoor genoemde activiteiten/projecten. Soms is daarbij sprake van cofinanciering met

rijk of provincie (breedtesportimpuls, project Iedereen kan sporten, het project van de Flierefluit). Dit leidt ertoe dat de subsidie voor verenigingen meer een inkomstenbron is geworden dan een prikkel om iets extra's te doen. Dit laatste is natuurlijk wel het doel van subsidiëren.

Toekomstgericht

- *Jeugd en jongeren aan het sporten.*

Uit voorgaand overzicht blijkt dat er verschillende projecten zijn die tot doel hebben om het sporten onder jeugd en jongeren te bevorderen. Daarnaast is er op dit moment zowel landelijk als provinciaal een groeiende aandacht voor sport in het algemeen en het sporten onder jeugd en jongeren in het bijzonder. Daarbij wordt vooral ingestoken op de samenhang tussen buurt, onderwijs en sport. Ook professionalisering wordt daarbij nagestreefd.

Al deze elementen passen prima in het streven van de gemeente Venray om samen met de sportverenigingen, de scholen, de kinderopvang en de buurt meer werk te maken van het sporten in de buitenschoolse uren. Daarbij wil de gemeente bereiken dat het sporten gebeurt onder deskundige begeleiding, vooral ook omdat het voor de sportverenigingen zelf vaak niet of nauwelijks mogelijk is deze begeleiding structureel in de naschoolse uren te bieden. Gedacht kan worden aan het gebruik maken van CIOS-studenten. Maar nog interessanter zijn de al genoemde landelijke en provinciale ontwikkelingen: het investeren in combinatiefuncties op het terrein van onderwijs, sport, cultuur en buitenschoolse opvang en het investeren in extra sport- en spelleiders. De mogelijkheden die dit biedt, zullen in de uitwerking van de nota benut worden.

Het doel is het creëren van een structureel sportaanbod voor jeugd en jongeren in de naschoolse uren onder deskundige begeleiding, een zogenaamde *sportcarrousel*. Door dit te doen in samenwerking met sportverenigingen, scholen, kinderopvang, buurten en/of dorps-/wijkraden kan hiervoor een gezonde basis worden gelegd en kunnen naast de lusten ook de lasten verdeeld worden.

Bestaande initiatieven zoals de *Jeugdsport Kennismakingsdagen* (zie onder huidige situatie) en het *Project Openbare basisschool De Flierefluit* sluiten hier prima bij aan. Dit laatste project is zeer recent gestart en wordt door de Flierefluit in samenwerking met de zaalsportverenigingen Manual, Rooyse VK, Badmintonclub Venray, Jumpers '76 en Red Stars uitgevoerd. Ook de gemeente Venray heeft hieraan door middel van subsidie medewerking verleend, evenals de provincie. Aan kinderen uit 't Brukske wordt de mogelijkheid geboden te sporten na schooltijd. Daarbij maken kinderen gedurende een langere periode kennis met één sport. Het schooljaar is in 5 blokken verdeeld, waarbij elke vereniging verantwoordelijk is voor het sportaanbod gedurende 1 blok.

- *Burgers met een beperking.*

Voor de burgers met een beperking, geestelijk of fysiek, is sporten tot dusver moeilijk. Zonder bestaande initiatieven, zoals het G-voetbal of het judo bij Sportinstituut Verhagen, tekort te willen doen, blijkt het voor mensen met een beperking heel lastig om actief aan sport te doen. Dit is overigens een landelijk beeld, dus niet specifiek voor Venray. Projecten zoals "*Iedereen kan sporten*", waarbij jongeren met een beperking worden gestimuleerd om te gaan sporten worden dan ook door de gemeente van harte ondersteund. Op basis van de eindevaluatie in 2010 zal bepaald worden of de gemeente Venray structureel met het project verder gaat en zo ja, in welke vorm en met welke partners.

Verder blijkt het moeilijk om op dit moment met directe oplossingen te komen voor de problemen die burgers met beperkingen ondervinden. Wel willen we verenigingen prikkelen om hier meer werk van te maken door hier bij het opstellen van de nieuwe subsidieregels expliciet naar te kijken. Daarnaast vormt ook de begeleiding van het sporten door mensen met een beperking vaak een probleem. Deze begeleiding is vaak zeer intensief, waardoor er nauwelijks voldoende vrijwilligers voor de begeleiding/training voorhanden zijn.

De gemeente wil aan haar burgers met een beperking graag meer mogelijkheden bieden om te kunnen sporten. Zeker omdat juist voor deze groep sport een ideale activiteit kan zijn om weer volop aan de samenleving mee te doen. Hoe dit te bereiken is een vraag die nu nog niet te beantwoorden is. Samen met de verenigingen en het Huis voor de Sport gaat de gemeente op zoek naar antwoorden op de "hoe"-vraag.

- Jeugdsportfonds.

Uit onderzoek is gebleken dat gebrek aan geld vaak de reden is voor ouders om kinderen niet te laten sporten bij een vereniging. Dit heeft geleid tot de oprichting van een landelijk en provinciaal jeugdsportfonds. Vanuit de provincie (Huis voor de Sport) is de gemeente Venray benaderd om naar de mogelijkheden voor de totstandkoming van een lokaal jeugdsportfonds te kijken. Omdat we zoveel mogelijk burgers actief willen laten sporten, ook wanneer het gezinnen met een laag besteedbaar inkomen betreft, is het jeugdsportfonds een middel dat we graag in Venray willen realiseren.

- Leefstijl en voeding.

De GGD houdt zich op het terrein van de gezondheidszorg in opdracht van de gemeente met deze zaken bezig. Tot op heden is de GGD als het gaat om sport en bewegen vooral betrokken geweest bij Kies voor hart en sport. Omdat de breedtesportimpuls stopt, heeft de GGD samen met de Thuiszorg en in overleg met de gemeenten een nieuw aanbod ontwikkeld. Dit aanbod wordt opgenomen in het "Productenaanbod publieke gezondheid", waarbij naast jeugd en jongeren ook ouderen een belangrijke doelgroep vormen. Hoewel het primaat ligt bij de gezondheidszorg, zal deze ontwikkeling ook vanuit het sportbeleid gevolgd worden.

- De Seniorensport.

Synthese verzorgt op dit moment naar tevredenheid de uitvoering van "Meer Bewegen voor Ouderen". Dit is een project dat valt onder de brede noemer van Seniorensport. Binnen deze brede noemer wordt er met belangstelling gekeken naar het nieuwe aanbod dat momenteel door de GGD wordt ontwikkeld (zie vorig punt) en wat bedoeld is om meer ouderen bewust te laten zijn van de voordelen van bewegen en een gezonde voeding. Ook de opmerking van ouderenverenigingen dat er, als het gaat om Seniorensport, ook meer rechtstreeks gesproken moet worden met de ouderenverenigingen zal bij dit actiepoint opgepakt worden.

- Sportevenementen.

Bij de ondersteuning van sportevenementen is het goed om onderscheid te maken tussen sportevenementen die bijdragen aan het strategisch doel van het sportbeleid (=primaat sport) en sportevenementen die vooral bedoeld zijn voor de promotie van Venray: naamsbekendheid, uitstraling en/of imagoverbetering. Bij dit laatste ligt het primaat bij evenementen. Bij elk evenement zal bekeken moeten worden welk (hoofd)doel het dient om van daaruit te bepalen waar het primaat ligt.

- Subsidiëring.

Op basis van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek Subsidie de Baas wordt op dit moment de gehele subsidiesystematiek herijkt. Zaken als vereenvoudiging en vermindering van administratieve lasten worden daarbij meegenomen.

De huidige subsidiemethodiek (een waarderingssubsidie voor het aantal jeugdleden) levert weinig prikkels op voor verenigingen om bij te dragen aan onze doelen. In de nieuwe subsidieregels op het terrein van sport naar aanleiding van deze nota, zal deze prikkel wél worden ingebouwd. Denk bijvoorbeeld aan het extra belonen van verenigingen die extra inspanningen doen om jeugdleden, allochtone leden of gehandicapte leden te werven en te behouden. Dit extra belonen kan betrekking hebben op een groei van het aantal leden uit genoemde doelgroepen, maar ook op het subsidiëren vanuit de gemeente van activiteiten die georganiseerd worden.

De gemeente wil ook meer werk maken het onderwerp cofinanciering, zeker daar waar door middel van het binnenhalen van extra gelden onze doelen bereikt kunnen worden. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de recentelijk binnen de gemeente aangestelde Subsidieverwerper. Ook de aanwezige kennis bij het Huis voor de Sport kan wat dat betreft beter dan op heden worden benut.

5.2 Meer samenwerking tussen de bij sport betrokken partners

Huidige situatie

Zoals uit 5.1 blijkt, wordt er tussen sportverenigingen onderling en tussen sportverenigingen en bijvoorbeeld scholen, Synthese, GGD al veel samengewerkt. Vaak betreft het een samenwerking bij een bepaald project of initiatief. Daarnaast hebben in sommige gevallen verenigingen binnen een bepaalde sporttak de samenwerking opgezocht (korfbal en tennis). Ook is er een gebruikersraad binnensportaccommodaties, die de belangen van de sportverenigingen bij de binnensportaccommodaties behartigt.

Hoewel de bereidheid tot samenwerken er dus zeker is, ontbreekt tot op heden een platform waar de sportverenigingen elkaar kunnen treffen, informatie kunnen delen, van elkaars ervaringen kunnen profiteren en als gesprekspartner kunnen fungeren voor de gemeente Venray.

Toekomstgericht

- *Sportplatform.*

Zowel door de sportverenigingen als door de gemeente Venray is de wens uitgesproken om te komen tot een gemeentelijk sportplatform. Ervaring uit het land leert dat het wel van groot belang is dat het doel van een sportplatform voor elke deelnemer goed duidelijk is (het managen van verwachtingen). Dit om frustraties in de toekomst te voorkomen. Omdat het idee van het sportplatform op dit moment ook van onderop gedragen wordt, wil de gemeente op korte termijn de vorming van een sportplatform initiëren. De omvang en de breedte van het sportplatform zijn zaken die in de uitwerking uitgewerkt worden.

- *Thematische bijeenkomsten: het Venrays Sportcafé*

Naast het sportplatform is ook het idee gelanceerd om een of twee keer per jaar een thematische bijeenkomst te organiseren. Het bevorderen van samenwerking op het terrein van kadervorming/vrijwilligersbeleid, het optimaal gebruik maken van accommodaties, sponsorwerving, zijn thema's die meerdere verenigingen en sporttakken aangaan en die op een dergelijke avond met elkaar besproken kunnen worden. Van belang is wel dat het organiseren van dergelijke bijeenkomsten iets is wat door de verenigingen zelf gedragen moet worden. De gemeente kan wel ondersteuning bieden en waar nodig en mogelijk faciliteren, het succes zal vooral bepaald worden door de verenigingen zelf. Het voorstel is om dit een plek te geven bij het nog op te richten sportplatform.

5.3 Verenigingen worden ondersteund bij het inspelen op veranderingen en ontwikkelingen

Huidige situatie

Gezien de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen, zullen de verenigingen en dan met name de vrijwilligers binnen de verenigingen onder behoorlijke druk komen te staan. Tot op heden beperkt de ondersteuning voor de verenigingen zich vooral tot zaken als subsidiëring en accommodatievraagstukken. Maar door de verenigingen kan ook gebruik gemaakt worden van de expertise van het Huis voor de Sport. Dit voor zover de participatiebijdrage die de gemeente Venray jaarlijks betaalt aan het Huis voor de Sport toereikend is.

Toekomstgericht

Om verenigingen voor te bereiden op de toekomst is meer nodig. Dit is ook voor de gemeente van belang, omdat de sportverenigingen een cruciale rol spelen als het gaat om de uitvoering van het sportbeleid. Naast hetgeen onder 5.2 al genoemd staat, worden de komende jaren de volgende zaken opgepakt:

- *Professionalisering.*

Vanuit de sportverenigingen is er een grote behoefte aan ondersteuning vanuit de gemeenten als het gaat om verdere *professionalisering*. Onderwerpen waar verenigingen graag bij ondersteund worden zijn bijvoorbeeld samenwerking op het terrein van kadervorming, ledenadministratie, financiële administratie en sponsorwerving. Een idee dat hierbij bijvoorbeeld meegenomen kan worden, is het opzetten van een (virtueel) sportservicepunt. Meer en betere samenwerking (5.2) kan wat dit betreft al extra meerwaarde opleveren. Ook een traject als de *Vereniging van de toekomst* (zie bijlage 5), indien vertaald naar Venrayse schaal en maat, kan hiertoe een zinvolle bijdrage leveren.

Ook het hebben van één aanspreekpunt bij de gemeente is een wens die bij veel verenigingen leeft. Nu weten verenigingen vaak niet waar en bij wie ze met welke vragen terecht kunnen. Dit is een punt dat vanuit de gemeente opgepakt wordt.

5.4 Beheer op orde

Huidige situatie

Veel zaken die tot op heden sportverenigingen bezighouden en waarover ze vaak met vragen bij de gemeente aankloppen, hebben te maken met randvoorwaardelijke zaken als accommodaties en subsidies. Met name onduidelijkheid omtrent de (gemeentelijke) regelgeving, de complexiteit ervan en het ontbreken van eenduidigheid zijn zaken die de verenigingen als lastig ervaren. Hoewel niet alles door de gemeente op te lossen valt, moeten we erkennen dat de verenigingen op een aantal onderdelen gelijk hebben. Een aantal zaken om dit verbeteren zijn ook al op andere plekken genoemd. Hierna zullen we deze nogmaals kort benoemen en daarnaast nog een aantal verdere actiepunten benoemen.

Toekomstgericht

- *Deregulering en vereenvoudiging subsidieregels.*

Dit wordt al op basis van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek Subsidie de Baas opgepakt. Bij de nieuw op te stellen subsidieregels sport zal dit uitgewerkt worden.

- *Co-financieringsmogelijkheden.*

Deze worden maximaal benut, zeker daar waar deze gelden kunnen bijdragen aan het realiseren van de geformuleerde doelen.

- Onroerend Zaak Belasting
Een speciaal punt van aandacht vormt de relatie onroerend zaak belasting (ozb) - subsidie. Verenigingen ervaren het aan de ene kant betalen van ozb en het aan de andere kant ontvangen van subsidie als een vorm van onnodig rondpompen van geld. Onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn om hieraan iets te doen. Eigenlijk is dit actiepunt een voorbeeld van hoe we proberen te komen tot deregulering / vereenvoudiging.
- Accommodaties
Met de bouw van een derde sporthal moeten veel van de bestaande knelpunten op het terrein van binnensportaccommodaties opgelost zijn. Daar waar nog knelpunten, zijn worden deze opgepakt vanuit de gedachte dat de oplossing van het accommodatieknelpunt bijdraagt aan de doelen van dit sportbeleid. Hetzelfde geldt natuurlijk als het gaat om buitensportaccommodaties.
- Harmonisatie
Ook het komen tot een harmonisatie van de (financiële) relatie met sportverenigingen is iets dat vanuit het sportbeleid als wenselijk wordt beschouwd. Dit is echter een streven dat vooral op de lange(re) termijn tot resultaat zal komen, mede in samenspraak met de uitwerking van het accommodatiebeleid. We hebben nu eenmaal te maken met bestaande contracten en afspraken die we moeten respecteren.
- Garantstelling
Tot slot nog het punt van financieel beleid en dan met name de mogelijkheden van garantstelling. Hoewel ook dit vooral een relatie heeft met het accommodatiebeleid, willen we er ook in het kader van sportbeleid kort iets over zeggen. Garantstelling is als financieel instrument opgenomen in het treasury-statuut van de gemeente Venray, maar tot op dit moment ontbreken nadere kaders en uitgangspunten nog.
Vanuit het sportbeleid bestaat de behoefte om meer met garantstelling te doen. Het is een instrument dat goed past bij elementen 'eigen initiatief' en 'zelfredzame verenigingen'. Het bijzondere op het terrein van sport daarbij is het bestaan van Stichting Waarborgfonds Sport (SWS). Deze stichting onderzoekt namens verenigingen (of gemeente) in brede zin de haalbaarheid van nieuw-/verbouwplannen. Als het SWS groen licht geeft, gaat dat ook gepaard met het verlenen van een gedeeltelijke borgstelling. Voor het andere deel wordt dan vaak gekeken naar de gemeente. Vervolgens volgt SWS gedurende de periode dat borgstelling wordt verleend ook jaarlijks de (financiële) handel en wandel bij verenigingen. Op deze wijze worden de risico's voor de gemeente tot een minimum beperkt.

6. Voorlopige planning uitvoeringsprogramma en financiële consequenties

In hoofdstuk 5 hebben we een aanzet voor een uitvoeringsprogramma beschreven. In dit hoofdstuk zullen we deze aanzet allereerst vertalen in een overzicht waarin we per actiepoint de betrokken actoren benoemen, waarin we per actiepoint aangeven hoe dit actiepoint te realiseren en waarin we de actiepointen in de tijd wegzetten. In een tweede overzicht brengen we per actiepoint de financiële consequenties in beeld.

6.1 Overzicht actoren en planning

Actiepoint	Betrokkenen	Realisatie door	Tijdstip
1. Totstandkoming Sportcarrousel	SPOV, SSK, Sportverenigingen, gemeente	Overleg/afstemming	Vóór 1-1-2009
2. Aansluiting project Flierefluit met Sportcarrousel	OBS Flierefluit, 5 betrokken binnensportverenigingen, gemeente	Overleg/afstemming	Vóór 1-1-2009 Looptijd project is 2007-2008
3. Voortzetten jeugdsportkennismaking en met dit project aansluiting zoeken bij de sportcarrousel	Sportverenigingen, gemeente	Overleg/afstemming	Vóór 1-1-2009
4. Op basis van evaluatie besluiten over het structureel voorzetten van het Project "Iedereen kan sporten"	Gemeente, regiogemeenten, onderwijs, zorginstellingen, Huis voor de Sport	Beleidsnota n.a.v. evaluatie huidig project	Vóór 1-1-2011 Looptijd project is 2007-2010
5. Burgers met een beperking meer mogelijkheden bieden om te kunnen sporten	Gemeente, sportverenigingen	Resultaten onderzoek vertalen in beleids- of uitvoeringsnota	2009
6. Instellen lokaal Jeugdsportfonds	Gemeente, provincie/Huis voor de Sport, sportverenigingen, onderwijs	Beleidsnota	2008
7. Gebruik blijven maken van inzet GGD na afloop breedtesportimpuls	Gemeente, GGD	Productenaanbod publieke gezondheid	M.i.v. 2008
8. Meer Bewegen voor Ouderen voortzetten en verbreding zoeken naar Seniorensport	Gemeente, Synthese, GGD, ouderenverenigingen	Subsidiëring Synthese Productenaanbod publieke gezondheid, nieuwe subsidieregels sport	Lopend M.i.v. 2008

9. Taakafbakening rondom sportevenementen	Gemeente	Overleg/afstemming	Per direct
10. Vanuit kadernota opstellen nieuwe subsidieregels sport	Gemeente, sportverenigingen	Nieuwe subsidieregels sport	1 ^e helft 2008
11. Meer gebruik maken van mogelijkheden cofinanciering	Gemeente	Overleg/afstemming	Per direct
12. Oprichting sportplatform	Gemeente, sportverenigingen	Overleg/afstemming	2008
13. Organiseren Venrays sportcafé	Gemeente, sportverenigingen	Overleg/afstemming	1 of 2 keer per jaar, ingaande 2008
14. Ondersteuning bij verdere professionalisering verenigingen; elementen als Vereniging van de Toekomst daarbij meenemen	Gemeente, sportverenigingen, Huis voor de Sport	Overleg/afstemming	2008
15. Deregulering; o.a. duidelijkheid krijgen rondom problematiek ozb versus subsidie	Gemeente	Overleg/afstemming afdelingen MD en Middelen	2008
16. Derde sporthal	Gemeente, sportverenigingen	Overleg/afstemming	Lopend project 2007 - 2009
17. Harmonisatie (financiële) relatie gemeente – verenigingen	Gemeente	Aflopende contracten beoordelen aan de hand van het nieuwe accommodatie- en sportbeleid	Vanaf nu, waar mogelijk
18. Duidelijkheid rondom inzetten instrument garantstelling op het terrein van sport	Gemeente	Beleidsnota o.b.v. overleg/afstemming afdelingen MD en Middelen	2008

6.2 Overzicht financiële consequenties

Actiepunt	Financiële consequenties
1. Totstandkoming Sportcarrousel	Kosten en kostenverdeling moeten nog in beeld gebracht worden. Eventuele kosten ten laste van de gemeente in de opstartfase kunnen gefinancierd worden uit middelen die nog resteren binnen het preventief jeugdbeleid (ca. € 20.000,=). Voor de langere termijn willen we vooral gebruik maken van landelijke en/of provinciale middelen. Mochten er op de langere termijn middelen vanuit de gemeente nodig zijn waarvoor geen budget beschikbaar is, dan zal hiervoor een apart besluit gevraagd worden.
2. Aansluiting project Flierefluit met Sportcarrousel	Huidige kosten project Flierefluit bedragen voor de gemeente € 1.365,= (betreft cofinanciering met provincie). Voor de langere termijn geldt hetzelfde als onder 1, omdat het huidig project Flierefluit in principe onderdeel moet gaan uitmaken van de Sportcarrousel.
3. Voortzetten jeugdsportkennis-making en met dit project aansluiting zoeken bij de sportcarrousel	Op dit moment ondersteunt de gemeente jeugdsportkennis-making met een jaarlijkse subsidie van € 250,=. Eventuele verandering van de hoogte van de subsidie zal voortvloeien uit de nieuwe subsidieregels sport, wat waarschijnlijk leidt tot een andere verdeling van de beschikbare middelen. Voor dit actiepunt zijn geen extra gemeentelijke middelen nodig.
4. Op basis van evaluatie besluiten over het structureel voorzetten van het Project "Iedereen kan sporten"	Huidige kosten € 6.080,= per jaar (al begroot). Voor de periode na 2011 zal op basis van de evaluatie een nieuw besluit worden gevraagd.
5. Burgers met een beperking meer mogelijkheden bieden om te kunnen sporten	PM. Zal afhangen van de uitkomsten van het onderzoek. Indien financiering niet uit bestaande middelen kan, zal een apart besluit gevraagd worden.
6. Instellen lokaal Jeugdsportfonds	Financiering uit extra gelden die de gemeente ingaande 2008 structureel van het Rijk ontvangt voor minimabeleid (€ 124.000,=).
7. Gebruik blijven maken van inzet GGD na afloop breedtesportimpuls	Wordt opgenomen in Productenaanbod publieke gezondheid van de GGD, geen extra middelen nodig.
8. Meer Bewegen voor Ouderen voortzetten en waar mogelijk uitbreiden naar Seniorensport	De subsidie van € 18.778,= per jaar voor MBVO zit in de reguliere subsidie Synthese. Mogelijk extra inzet t.b.v. Seniorensport vanuit de inkoop bij de GGD (zie punt 7). Voor andere initiatieven zal binnen de bestaande budgetten financiering gezocht moeten worden.
9. Taakafbakening rondom sportevenementen	N.v.t.
10. Vanuit kadernota opstellen nieuwe subsidieregels sport	Budgettair neutraal. Vanuit de nieuwe subsidieregels is het de bedoeling gelden vrij te maken die we ten behoeve van

	andere actiepunten in kunnen zetten, vooral meer gericht op activiteiten en de mate waarin deze bijdragen aan onze doelen.
11. Meer gebruik maken van mogelijkheden cofinanciering	N.v.t.
12. Oprichting sportplatform	Enmalige subsidie oprichting platform € 1.000,=. Structurele subsidie ad € 1.000,= per jaar (=aannee). Dekking wordt gezocht binnen bestaande budgetten.
13. Organiseren Venrays sportcafé	Binnen bestaande budgetten.
14. Ondersteuning bij verdere professionalisering verenigingen; elementen als Vereniging van de Toekomst daarbij meenemen	PM, afhankelijk van wat er naar voren komt ten aanzien van dit punt. Vereniging van de Toekomst is een traject dat in totaal maximaal € 10.000 (excl Btw) kost, waarvan de provincie € 4.500,= voor haar rekening neemt en de gemeente € 5.500,=. Als we in overleg met sportverenigingen kiezen voor (onderdelen van) dit traject, zal naar financiering gezocht worden.
15. Deregulering; o.a. duidelijkheid krijgen rondom problematiek ozb versus subsidie	N.v.t.
16. Derde sporthal	N.v.t. (in het kader van deze nota).
17. Harmonisatie (financiële) relatie gemeente – verenigingen	N.v.t. (in het kader van deze nota).
18. Duidelijkheid rondom inzetten instrument garantstelling op het terrein van sport	N.v.t.

Tot slot nog een aandachtspunt omtrent de financiering. In de afgelopen jaren hebben we ongeveer € 55.000,= per jaar geïnvesteerd in de breedtesportimpuls (cofinanciering Rijk en gemeenten, zie ook bijlage 6). Nu de impuls per 1-1-2008 afloopt, is de financiering ook ingaande 2008 komen te vervallen. Bij het besluit om mee te doen aan de breedtesportimpuls is afgesproken dat op basis van de eidevaluatie en effectmeting een besluit zal worden genomen of de projecten die we gestart zijn binnen de breedtesportimpuls structureel voortgezet zullen worden en zo ja, in welke vorm en met welke middelen. De evaluatie moet nog plaatsvinden. Afhankelijk van deze evaluatie zal een besluit moeten worden genomen over hoe we verder gaan en op welke wijze we een eventuele voortzetting gaan financieren. Op dit moment is de situatie zo dat de financiering van de breedtesportimpuls niet meer in de gemeentelijke begroting is opgenomen.